

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **R. C.**, bývajúceho v J., zastúpeného JUDr. R. J., advokátom Advokátskej kancelárie J., s.r.o., so sídlom v B., proti žalovanej **G., a.s.**, so sídlom v B., zastúpenej JUDr. D. H., advokátom v B., **o zaplatenie 9 294,30 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 51 C 246/2006, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 15. októbra 2009 sp. zn. 6 Co 251/2009, takto

r o z h o d o l :

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 15. októbra 2009 sp. zn. 6 Co 251/2009 v napadnutej časti výroku o trovách odvolacieho konania a v rozsahu zrušenia vracia vec Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 23. januára 2009 č.k. 51 C 246/2006-145 zamietol návrh žalobcu, ktorým sa domáhal voči žalovanej zaplatenia 9 294,30 € s príslušenstvom titulom náhrady škody. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov konania 1 745,99 € k rukám právneho zástupcu žalovanej a zaplatiť na účet Okresného súdu Bratislava II trovy konania 413,73 €, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobcu rozsudkom z 15. októbra 2009 sp. zn. 6 Co 251/2009 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav, výsledky vykonaného dokazovania správne vyhodnotil a vec správne posúdil aj po právnej stránke. Námietky žalobcu boli podľa názoru odvolacieho

súdu nedôvodné. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že ich náhradu žalovanej nepriznal, keďže jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu v časti výroku o trovách odvolacieho konania, podal mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Prípustnosť a opodstatnenosť mimoriadneho dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 243e ods. 1, § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p. Navrhol rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietal, že odvolací súd sa dôsledne neriadil § 137, § 142 ods. 1, § 149 ods. 1, § 151 ods. 1 a 4, § 224 ods. 1 O.s.p., § 9 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Uviedol, že súd prvého stupňa vyzval žalovanú na vyjadrenie sa k odvolaniu žalobcu. Žalovaná sa k odvolaniu písomne vyjadrila prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Vo vyjadrení žiadala, aby súd zaviazal žalobcu k náhrade trov odvolacieho konania v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Odvolací súd jej preto mal priznať náhradu trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej služby – vyjadrenie k odvolaniu. Na jednej strane súd konštatuje, že žalovaná mala v odvolacom konaní plný úspech a na strane druhej uvádza, že trovy konania jej nepriznáva, pretože jej žiadne nevznikli. Súd prehliadol úkon žalovanej na čl. 163 – vyjadrenie k odvolaniu žalobcu. Ide o zrejmu nezákonnosť. Ďalej poukázal na to, že súd nevyzval žalovanú na vyčíslenie trov odvolacieho konania.

Žalovaná sa k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora vyjadrila a s jeho dôvodmi sa plne stotožnila.

Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu uviedol, že nebolo povinnosťou odvolacieho súdu v zmysle § 151 ods. 4 O.s.p. vyzývať žalovanú na vyčíslenie trov. Navrhol mimoriadne dovolanie zamietnuť a žalovanú zaviazat' k náhrade trov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.), po zistení, že mimoriadne dovolanie podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.) na základe podnetu účastníka konania (§ 243e ods. 1 a 2 O.s.p.), preskúmal vec bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.)

v rozsahu podľa § 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti treba zrušiť.

V zmysle § 243f ods. 1 O.s.p. môže byť mimoriadne dovolanie podané iba z dôvodov, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný rozsahom mimoriadneho dovolania, ale i v mimoriadnom dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tzv. inými vadami, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolací súd dôvody dovolania posudzuje podľa obsahu tohto opravného prostriedku, nielen podľa toho, ako ich dovolateľ označil.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť podľa § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. O procesnú vadu konania v zmysle § 237 O.s.p. ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v konaní o mimoriadnom dovolaní nevyšli najavo. Najvyšší súd dospel k záveru, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorým účastníkovi konania odníma tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Podľa § 137 O.s.p. trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Podľa § 151 ods. 4 O.s.p. ak sa rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, nevyhlasuje a bol podaný návrh na rozhodnutie o trovách, súd vyzve účastníka na vyčíslenie trov do troch pracovných dní od doručenia výzvy. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane.

Zo spisu vyplýva, že Okresný súd Bratislava II listom z 27. mája 2009 vyzval žalovanú, aby sa v lehote 15 dní od doručenia výzvy vyjadrila k odvolaniu žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II z 23. januára 2009 č.k. 51 C 246/2006-145. Žalovaná prevzala výzvu 3. júna 2009 (doručené právnemu zástupcovi). Následne 5. júna 2009 (t.j. 2 dni od doručenia výzvy) sa žalovaná prostredníctvom právneho zástupcu k odvolaniu písomne vyjadrila (č.l. 163 – 164 spisu). V závere vyjadrenia navrhla rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť a žalobcovi uložiť povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov odvolacieho konania do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Spis bol krajskému súdu predložený 24. júla 2009. Rozsudok odvolacieho súdu bol vyhlásený 15. októbra 2009, pričom v zmysle zápisnice o vyhlásení rozsudku pred odvolacím súdom odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil. Žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V písomnom vyhotovení rozhodnutia v časti odôvodnenia trov konania bolo konštatované, že odvolací súd žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, hoci bola úspešná z dôvodu, že jej trovy v odvolacom konaní nevznikli. Svoje rozhodnutie v tomto smere odvolací súd nijako bližšie neodôvodnil. **Nie je zřejmé, či predmetné**

vyjadrenie žalovanej súd prehliadol (tak ako to namieta generálny prokurátor), **resp. nie je zrejmé, prečo na toto vyjadrenie odvolací súd neprihliadol** (prečo tento úkon nezohľadnil) a teda má zato, že jej žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Súd sa musí s touto skutočnosťou v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadať. Dovolací súd pre úplnosť uvádza, že krajský súd nebol povinný vyzvať žalovanú na vyčíslenie trov odvolacieho konania, pretože nešlo o prípad v zmysle § 151 ods. 4 O.s.p., keďže došlo k vyhláseniu rozhodnutia.

Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vypoariadať so všetkými **rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený** nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a skutkové zistenia súdu, ale tiež s poukazom na prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí byť zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozsudok odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p., je nepreskúmateľný.

Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vypoariada i so špecifickými námietkami účastníka; porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na druhej strane sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite, skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

Nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. a zároveň aj dôvodnosť podaného dovolania.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky preto dôvodne podal mimoriadne dovolanie podľa § 243e O.s.p. v spojení s § 243f ods. 1 O.s.p., keďže to vyžadovala ochrana práv a ním chránených záujmov účastníkov konania a túto nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok

odvolacieho súdu v napadnutej časti výroku o trovách odvolacieho konania podľa § 243b ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu o trovách odvolacieho konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. apríla 2011

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová